

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an 4 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului” Sibiu.

Foaie politică Apare în fiecare Duminică.

Telefon Nr. 146.
Adresa telegrafică: »Foaia Poporului«, Sibiu.

INSERATE:

să primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
(Strada Măcelarilor Nr. 12).
Un șir petit prima-dată 14 bani, a doua-oraă
12 bani, a treia-oraă 10 bani.

Manifestul regelui nostru.

Budapesta, 25 Maiu. Majestatea Sa Regele nostru a dat din prilejul declarației de războiu, pe care ne-a făcut-o Italia, următorul manifest către popoarele sale:

„Regele Italiei ne-a declarat războiu. Regatul italian și-a rupt prin aceasta credința față de aliatul său, ca și care altă pildă nu se găsește în istorie. După o alianță de peste treizeci de ani, în care vreme și-a putut mări pământul țării, ajungând la o mare înflorire, Italia ne-a părăsit în clipa primejdiei și a trecut cu steagul înflăcărat în tabăra dușmanilor. Noi nu am amenințat pe Italiani, nu le-am săpat vaza, nu le-am atins cinstea și interesele lor. Cu credință ne-am împlinit totdeauna datorințele de aliat față de ei și i-am apărat, când au avut războiu. Ba și mai mult: când și-a îndreptat Italia privirile sale pline de dor spre granița noastră, ne-am hotărît la mări și dureroase jertfe, cari au jignit adânc inima noastră părintească, numai și numai ca să susținem pacea și contractul de alianță. Italia însă a crezut, că se poate folosi de moment; lăcomia ei nu se putea mulțumi. De aceea ursita trebuie să se împlinească.

În lupta uriașă de 10 luni și în credincioasă frăție de arme cu armatele măritului meu soț aliat, trupele mele și-au ocupat învingătoare un loc pe lângă puternicul dușman dela Nord. Inimicul, ce ne atacă în chip viclean dela spate, nu e necunoscut pentru noi. Novara, Mortara, Custoza și Lissa de scumpă amintire, sunt nume, cari au umplut de mândrie tinerețea mea, iar duhul lui Radețchi, al arhiducelui Albrecht și Tegethoff, cari mai insufă armatele mele, mă încredințează, că vom ști să apărăm cu izbândă granițele monarhiei și din spre sud.

Eu salut trupele mele probate în luptă și încununare cu izbândă. Eu mă încred în ei și conducătorii lor. Mă încred în popoarele mele, cari vor primi mulțumita mea părintească pentru jert-

fele lor fără de păreche. D-zeu atotputernic să binecuvinteze stindardele noastre și să ia în ocrotirea sa cauza noastră dreaptă.”

Francisc Iosif I.
Contele Stefan Tisza

Luptele cu Italianii s'au început.

Budapesta, 25 Maiu. Flota noastră a început o acțiune împotriva țarmurelui italian dintre Veneția și Barleta în noaptea de Duminică spre Luni. Însemnate locuri militare au fost cu izbândă bombardate în mai multe părți. În acelaș timp aeroplanelor noastre au aruncat bombe asupra stației de baloane din Chiaravalle, asupra clădirilor militare dela Ancona și asupra arsenalului (unde se fac armele) din Veneția, pricinuind multe pagube și focuri.

Demonstrațiile din Roma.

„Berliner Tageblatt” scrie: Vineri iară au fost mari demonstrații în Roma. Ele au început pe capitol (piața principală), unde e casa orașului. O mulțime mare s'a adunat, în vreme ce se ținea ședința la oraș și fâlfâia steagurile „ținuturilor subjugate”. După-ce s'a isprăvit ședința, primarul Romei, principele Prospero Colonna, a poruncit să fie scos și steagul Romei și apoi să fie pus în fruntea steagurilor amintite ale Triestei, Trientului și Dalmației. După aceasta se formă mulțimea în șir sub conducerea reprezentanților orașenești. Puteau fi cam o sută de mii de oameni. Mulțimea trecu peste Capitol, Via Gesu, Via Giulio Romano și ajunse la Cvirinal (palatul regelui). Indată se arătară regele, regina și copiii lor pe balcon. Indărătul lor un servitor regal ținea un steag italian aproape de tot de familia regală. Atunci începu o însuflețire furtunoasă. Mulțimea striga: „să trăiască regele”, casa de Savoya, armata, Italia, Trientul și Triestul. În clipa aceasta regele, care purta uniformă de războiu, prinse steagul italian, îl flutură și apoi strigă cu glas tare, ca să se audă departe „Trăiască Italia”. Regina era așa de mișcată, încât își sbicea ochii neconținut de lacrimi. Princesele mici aveau fața luminată, iar prințul moștenitor făcea semn mulțimii cu șapca de marină. Aceasta se petrecea pe acelaș loc și pe acelaș balcon, unde după suirea pe tron a regelui Umberto, principele de coroană al

Germaniei, Fredrich Wilhelm, luă în brațe pe micul prinț de coroană italian de atunci, regele de acum și îl sărută, în vreme ce mulțimea striga de jos „Trăiască Germania”: Așa trece vremea! Timpul le schimbă pe toate. Când desfășură regele tricolorul, mulțimea izbucni în plâns, de bucurie. Strigătele pentru familia regală nu-și mai luau sfârșit. Stăpâna o însuflețire fără margini. Toți începură a cânta. O deputație a reprezentanților orașenești se înfățișă înaintea regelui, apoi mulțimea se puse din nou în mișcare, spre a face aceleași demonstrații la ministrul de externe, ministrul de războiu, ministrul Salandra, la regina văduvă Margherita. Abia seară la 9 ore începu lumea a se împrăștia.

Serbarea zilei de 10 Maiu.

București, 11 Maiu v.

Cu tot timpul nefavorabil serbarea națională de ieri a avut un caracter impunător militar, luând parte la serbare pe lângă trupele din garnizoana Bucureștilor și trupe din provincie. Guvernul dorind să dea sărbătoarei de 10 Mai un caracter curat național, n'a invitat anul acesta pe membrii corpului diplomatic și pe ostașii militari.

Defilarea a avut loc la Șosea, pe piața din fața ministerului de externe. Toată piața Victoriei era provăzută cu drapele. Calea Victoriei dela palat și până la șosea și străzile până la mitropolie, pe unde urma să treacă cortegiul regal, era de asemenea provăzută cu steaguri și arcuiri.

La orele 10, s'a anunțat plecarea suveranilor dela palat la mitropolie, unde urma să se țină serviciul religios și să aibă loc sfințirea drapelilor. Un pluton din escorta regală deschidea drumul după care imediat, venia prefectul poliției.

În prima trăsură regală se aflau regele, regina și principele moștenitor; în a doua trăsură, principesa Elisabeta, principesa Maria și principele Nicolae, în uniformă de elev al școlii militare din Iași; în a treia trăsură se afla principesa Ileana și urmau, apoi, trei trăsuri cu doamnele de onoare. Un pluton din escortă închidea cortegiul.

S'au făcut familiei regale ovațiuni pe tot parcursul la mitropolie și dela mitropolie. Serviciu religios a fost oficiat de către arhiereul Theofil Ploșteanu, vicarul mitropoliei, încunjurat de clerul catedralei.

Au fost sfințite drapelele regimentelor următoare: divizionul obuzierelor grele și artileria ușoară din corpul II; reg. 8 călărași din corpul IV; divizionul de munte din corpul V; regimentul I artilerie și reg. 2 grăniceri.

Drapelele au fost încredințate de către suveran, comandanților regimentelor respective.

După terminarea serviciului religios, cor-tegiul s'a format din nou pentru a merge la Șosea, unde a avut loc parada militară. De data aceasta, suveranul au mers călare, Regina era în uniformă de roșiori. Principele Nicolae, în uniformă de elev al școlii militare a mers călare pe un „pony“.

Aceiași călduroasă manifestație de simpatie s'a făcut suveranilor în tot timpul cât a ținut trecerea în revistă a trupelor, cari se aflau înșirate pe tot parcursul dela metropolie până la Șosea.

Suveranul, având în dreapta pe generalul Cottescu, comandantul corpului II de armată a primit defilarea trupelor care erau toate în uniformă de campanie.

După ce a defilat statul major al corpului II de armată, au urmat drapelele noi cu gărzile de onoare.

Modul cum au defilat elevii școlii pregătitoare de ofițeri, a căror încorporare nu s'a făcut decât de o lună de zile, a atras admirația tuturor.

În tot timpul cât a ținut defilarea, mai multe aeroplane dela școala de aviație din Cotroceni, au făcut mai multe zboruri.

Defilarea tuturor drapelelor a fost foarte reușită. Dintre trupele de infanterie s'a distins în mod cu totul deosebit batalionul 2 vânători prin echipamentul, ținuta ofițerilor și trupeii. Batalionul a fost răsplătit cu îndelungate aplauze și cu strigăte de bravo. Compania 1-a a acestui batalion a fost comandată de principele Carol. Aparițiunea sa în capul companiei i-au atras mari ovații. Publicul îl privea și admira. Dintre trupele de cavalerie s'a distins reg 4 roșiori, în capul căruia a defilat Regina Maria. Și acest regiment a fost primit cu entusiaste ovațiuni.

La orele 1 și jumătate p. m. Suveranii s'au întors la Palatul regal, iar trupele au pornit fiecare spre cazarmile respective.

Deși în tot timpul defilării, cerul a fost acoperit de nori negri, cari veșnic amenințau cu ploaie, totuși n'a căzut nici un strop de apă.

Cu tot timpul ploios lumea a ieșit a seară pe calea Victoriei pentru a vedea luminația.

La orele 9, MM. LL. Regele și Regina și AA. LL. Principii Carol, Elisabeta, Marioara și Nicolae au trecut în automobil de la Palatul Cotroceni la Palatul regal.

Pe tot parcursul lumea a manifestat pentru Suveranii și Augustii Lor copii.

M. S. Regina Maria a eșit la una din ferestrele Palatului regal, unde publicul a făcut o vie manifestație.

Insuflețirea pe calea Victoriei și pe străzile din centrul Capitalei a fost destul de mare până la orele 2 din noapte. (» *Gaz. Transilv.*«).

Cum s'a hotărât Italia pentru război.

Sedința camerei italiene și vorbirea prim-ministrului Salandra.

De-o săptămână de zile am stat nedumeriți, și fără să știm ce va face aliata noastră de 30 de ani, adică Italia. Toate inimile băteau de nerăbdare și neliniște. Joia trecută în sfârșit ținuta Italiei a fost dată pe față în camera (parlamentul) din Roma. Acolo ministrul Salandra a spus pe față, că interesele lor sunt împotriva noastră, și mai cu seamă dorința poporului italian de-a avea sub scutul ei pe toți Italianii, îi înleamnă să pășească împotriva noastră, călcând contractul de alianță. Iată cum s'a petrecut acea ședință vestită în care s'a hotărât războiul.

Băncile camerei erau toate foarte împopulate, iar galeria era tixită de lume. S'au prezin-

tat 480 deputați, iar galeriile erau ocupate de diplomați, apoi ambasadorii Angliei, Franței, Rusiei și Japoniei. Publicul a făcut mari onoruri poetului D'Annunzio, care era pe galerie. Toate persoanele însemnate italiene au fost de față la istorica ședință, singur d. Giolitti a lipsit.

La ora 2 d. a. primul intră în cameră d. Marcora, președintele camerei. I-se face o primire însuflețită; toți deputații se ridică de la locurile lor, afară de 45 socialiști, membri ai camerei. După președinte intră d. Salandra, primul ministru, urmat de membrii guvernului. Intreagă camera le face deosebite onoruri, întreagă camera striga într'un glas:

— Trăiască războiul! Trăiască regele!

Un glas strigă: „Trăiască Italia“, ca un uragan îl urmează ovațiile la adresa guvernului a regelui și războiului.

Discursul dlui Salandra.

După citirea protocolului ședinței trecute și după prezentarea proiectelor de legi pentru război, d. Salandra se ridică să vorbească. D-sa este primit cu strigăte de:

— Trăiască războiul! Trăiască Italia!

D. Salandra a făcut în numele guvernului următoarele declarații:

— De când în Italia s'a redșteptat simțământul de unitate, ea s'a dovedit în lumea națiunilor ca o susținătoare a păcii și a buneînțelegerii. Italia se poate mândri că și-a împlinit chemarea cu tărie așa, că ea nu s'a dat îndărăt nici dela jertfele cele mai mari. În cel din urmă period de peste 30 ani, Italia a ținut un atare sistem de alianțe și prietenii, care mai ales avea în vedere asigurarea cumpenei europene și astfel asigurarea păcii. Pentru interesul nobil al acestui scop Italia nu numai a suferit lipsa de siguranță a hotarelor sale, ea nu numai i-a subjugat cele mai sfinte dorințe naționale ale ei, ci cu durerea înăbușită a fost condamnată să stea de față la încercările cari aveau de țintă ștergerea acelor trăsături ale caracterului italian, pe cari natura le-a pus pe veci nobilului nostru teritor.

Ultimatul, pe care monarhia austro-ungară l'a adresat Serbiei în luna Iulie a anului 1914, cu o singură lovitură a nimicit fructul străduințelor îndelungate, întrucât a stricat convențiunea care ne lega de monarhie. Acest ultimatum și ca formă a stricat această convențiune, întrucât monarhia a neglijat înțelegerea cu noi, ori fie chiar numai o comunicare cu noi în această chestie. Dar ea și din alt punct de vedere a stricat convențiunea cu noi, întrucât a căutat să tulbure în paguba noastră acel sistem delicat al stăpânirii teritoriale, precum și acel cerc de înrăurire, care ni-l creiasem în peninsula balcanică.

Dar mai mult decât orice a suferit jignire întreg duhul convențiunii, deoarece prin faptul, că a slobozit cel mai teribil război asupra lumii de-adreptul intereselor și sentimentelor noastre, monarhia a nimicit cumpăna, pe care convențiunea avea chemarea s'o servească. Iar pe de-altă parte a redșteptat niziunță de întregire națională a Italiei. Cu toate aceste luni de-arândul guvernul a niziuit mult pentru a găsi o înțelegere care să redea înțelegerii dreptul pierdut al existenței. Dar nu numai timpul ci și demnitățile au arătat marginile tratativilor, iar trecând aceste margini am fi jignit totalitatea intereselor țării și cinstea patriei.

În consecință, în scopul păstrării intereselor mai supreme guvernul s'a văzut silit a face cunoscut în ziua de 4 Maiu guvernului cesaro și regesc al monarhiei austro-ungare, că Italia își retrage toate proiectele, rupe convențiunea de alianță și declară, că își rezervă libertatea de acțiune.

De altă parte, însă, nu a fost posibil a lăsa Italia singură și lipsită de orice siguranță și autoritate tocmai în momentul, când ea intră în timpul hotărâtor al istoriei lumii.

Considerând acest fapt și cumpănind gravitatea situației internaționale, guvernului l-se cere să fie pregătit pentru orice încercare, fie ea oricât de grea; ca urmare roagă camera ca prin votarea proiectului ce i-s'a prezentat să dea guvernului încredințări de cari el are nevoie. Trebuința acestor măsuri și la noi, ca și în alte state constituționale o cere nu numai lucrurile întâmplate, ci ele dau totodată cea mai bună ordine și mai moderată formă acelor drepturi, pe cari legile noastre le dau guvernului și în cazuri atunci, când e chestie de cea mai însemnată lege: binele statului.

Fără laudă și mândrie, dar cu adâncă înțelegere față de răspunderea, care ne apasă în această oră, avem conștiința, că din partea noastră s'au luat măsurile, pe cari le pretind dorințele cele mai nobile și cele mai mari interese ale patriei. Deci în numele patriei și din credință față de patrie adresăm în cuvinte calde parlamentului și deci țării întregi apelul nostru, să se pună la o parte și să se uite din toate părțile orice neînțelegere.

Acum trebuie să înceteze neînțelegerile de partid și clasă; în vremuri de rând totdeauna sunt de cinstit părerile personale, chiar și atunci când ele ar fi în potriva aspirațiunilor și părerilor de toate zilele. Acestea toate trebuie să înceteze. Să se dea cale unei idei care însuflețește mai mult decât orice altă idee. Având în vedere că e chestie de fericirea și mărirea Italiei, de azi încolo să se uite totul amintindu-ne numai aceea că cu toții suntem Italiani și toți cu aceeași credință și cu același foc iubim Italia. Doresc ca puterile noastre a tuturor să se contopească într'una singură, inimile tuturor să aibă aceeași bătaie. Doresc, să fim conduși de o singură voință către scopul pentru care am făcut jurușință.

Italia să găsească inimă și voință hotărâtă și o puternică și vitejească arătare în armată și în flotă și în majestosul ei conducător, care o conduce spre o nouă epocă ce acum începe.

Trăiască regele! Trăiască Italia!

Răspunsul Monarhiei la călcarea contractului de alianță din partea Italiei.

Viena. — La comunicarea Italiei că rupe contractul cu tripla-alianță, ministrul de externe baronul Burian a răspuns din partea Monarhiei printr'o notă care a predat-o ieri după amiază prințului Avarna, ambasadorul Italiei în Viena.

Nota cuprinde următoarele:

Guvernul ces. și reg. cu o neplăcută surprindere a luat cunoștință despre desfacerea alianței, care zeci de ani de-arândul a asigurat pacea pe seama amânduror state, iar Italiei i-a făcut slujbă însemnată. Suprinderea e bine întemeiată deoarece în repeșite rânduri guvernul italian și-a spus dorința de a se păstra alianța.

E de prisos a se da o largă tălcuire ultimatumului Serbiei. Acest ultimatum nu atingea de loc interesele Italiei. Reamintim declarațiile fostului ministru Italian San Giuliano și telegrama regelui Italiei adresată M. Sale Francisc Iosif în luna lui August a anului 1914. Guvernele din Viena și Berlin au luat cu părere rău de la cunoștință hotărârea Italiei de a rămâne în neutralitate, care hotărâre cu anevoie putea să se unească cu contractul de alianță, dar totuș cu bunăvoință am primit punctul de vedere al guvernului Italian.

Când guvernul italian și-a reînnoit dorința pentru păstrarea alianței, ca despăgubire el și a făcut anume pretențiuni către monarhie. Din

cauze militare, politice și de naționalitate prezențele guvernului Italian au fost cu neputință de primit.

Guvernul ces. și reg. nu poate lua cunoștință despre declarația guvernului italian care dorește să privească nimicită monarhia deoarece această declarație e în potriva îndatoririi sărbătorești pe care Italia și-a luat-o prin noua alianță încheată în 5 Decembrie 1912, pe un termen până la 8 Iulie 1920, care prevede desfacerea alianței numai cu un an înainte de ajungerea acestui termen.

Dacă guvernul italian în mod volnic vrea să se subtragă acestui obligament, guvernul ces. reg. depărtează din partea sa răspunderea care va ieși în urma acestei purtări.

Telegramele războiului.

Italia ne-a declarat războiu

Viena. 24 Maiu. Trimisul Italiei la Viena s'a înfățișat Duminecă după amiază, la ceasurile 3 și jumătate în ministeriul nostru de externe și a dat declarațiunea de războiu a Italiei.

Declarațiunea de războiu a Italiei.

Budapesta, 25 Maiu. Textul declarației de războiu, pe care a predat-o prințul Avarna în 23 luna aceasta ministrului nostru de externe sună așa:

În 4 Maiu a fost înștiințat guvernul imp. și regesc despre acele motive, pentru cari Italia, întemeiându-se pe dreptul său, a declarat de stricat contractul de alianță încheiat cu Austro-Ungaria, pe care guvernul imp. și regesc l-a călcat.

Guvernul regesc (italian) si-a câștigat prin aceasta iarăși libertatea de a lucra și e firm hotărât a se îngriji cu toate mijloacele, ce le are, pentru apărarea drepturilor și intereselor italiene, ea nu poate nici decum să-și calce datorită și să nu ia pentru realizarea aspirațiilor sale naționale față de orice amenințare de acum sau din viitor aceste măsuri, pe cari i-le poruncesc împrejurările.

Majestatea Sa declară, că de mâine încolo se găsește în stare de războiu față de Austro-Ungaria.

Mobilizare generală în Italia.

Roma, 24 Maiu. Regele Italiei a poruncit să se facă mobilizarea generală a armatei și a flotei și recvirarea tuturor cailor și căruțelor.

Ambasadorii noștri părăsesc Roma.

Roma, 24 Maiu. Ambasadorul german principele Bülow a primit îndrumarea să părăsească Roma deodată cu ambasadorul Austro-Ungariei.

Cererile Italiei.

Berlin. 24 Maiu. O telegramă sosită din Copenhaga la ziarul „Berliner Zeitung am Mittag“ vestește, că fostul

ministru de finanțe al Italiei Luzzatti, ar fi făcut corespondentului de la „Naționaltidende“ următoarele declarațiuni, cu privire la cererile Italiei față de monarhia noastră.

Italia dorește să ocupe îndată orașul Trentino, apoi Istria cu Triestul, Pola, Fiume, cât și unele insule din marea adriatică.

Cedarea stațiilor maritime de pe coastele Dalmației.

Renunțare la orice amestec direct sau indirect în chestia Serbiei.

Renunțare la orice fel de influență în Peninsula Balcanică, ce ar fi contrară intereselor Italiei.

Libertate deplină, ca Italia în alianță cu puterile triplei înțelegeri să-și afirme interesele ei față de Turcia, și în sfârșit libertate de acțiune la viitoarea pace, la care Italia își rezervă dreptul de-a sprijini interesele Belgiei și ale Serbiei.

Budapesta 21 Maiu. Pe frontul din Galiția de mijloc luptele țin încă. Am aruncat peste râul San cetelă rusești, cari se mai țineau încă pe sectorul acestui râu dela Seniava 'ncoaci, pe malul vestic al lui. Spre ost dela Jaroslau trupele aliate au respins crunt eșirile întreprinse în contra lor de către forțe mai mari rusești.

Spre ost dela Drohobiț trupele noastre au luat în înverșunate lupte de noapte cu asalt o poziție rusească și au ocupat localitatea Neudorf făcând prizonieri 1800 de Ruși. În Galiția de ost am oprit la Prut contra-ofensiva rusească îndreptată în contra Nistrului. La Colomea am zădărnicit încercările dușmanului de a ne sparge frontul. Am respins toate atacurile dușmanului îndreptate în contra capului de pod de aici și i-am cauzat pierderi foarte grele. În luptele din regiunea păduroasă Kielce, cari țin încă pe unele locuri, am făcut prizonieri până acum 4000 de soldați ruși. Numărul prizonierilor făcuți de noi s'a sporit dela 26 Maiu încoaci cu 20.000 de oameni. *Höfer.*

Budapesta, 22 Maiu. În Galiția de mijloc luptăm mai departe. Trupele noastre țin terenul (locul) cucerit până acum, cu toate încercările Rușilor de a-l relua îndărăt. Înaintând încet, zi de zi câștigăm tot mai mult teren.

Pe linia Prutului e liniște. La Boian, lângă Cernăuți, încercarea dușmanului de-a trece Prutul a fost respinsă cu pierderi mari pentru el.

În ținutul muntos dela Kielce dușmanul se retrage din nou spre nord-ost. — *Höfer.*

Budapesta, 24 Maiu. Nici o schimbare mai de seamă nu s'a făcut în situația generală.

Atacurile rusești dinspre răsărit de Jaroslau și în cursul de sus al Nistrului au fost respinse, ca și până acum, cu pierderi mari pentru dușman. Așezerea nu a reușit un nou atac al Rușilor de-a trece Prutul lângă Boian.

La Kielce am făcut 1800 prizonieri într-o singură luptă din ținutul muntos. — *Höfer.*

Budapesta, 25 Maiu. Situația peste tot nu s'a prea schimbat. În pădurile de lângă Kielce în luptele din zilele din urmă am prins 30 ofițeri și 6300 oameni.

La granița italiană. După declararea de războiu au avut loc la granița tiroleză hărțuiri mai mici. În ținutul de lângă mare, la Strassoldo, s'a arătat cavaleria (husarii) italiană. — *Höfer.*

Rușii părăsesc Lembergul.

Munkaciu, 25 Maiu. Prizonierii cei mai noi, pe cari i-am luat dela Ruși spun, că s'a început golirea Lembergului. Principele Nicolae-viciu a plecat cu statul major de acolo.

Budapesta, 26 Maiu. În Galiția am atacat noi pe frontul întreg. La Sieniawa au fost respinse puteri mari rusești de către armata lui Mackensen, cu care luptă și a 6-a armată a noastră. Am cucerit Radymno și am pătruns înainte. Dușmanul s'a încercat a recuceri locul pierdut, fu însă pretutindeni respins, perzând 21.000 prizonieri, 39 tunuri și 40 mitralieze. Armatele lui Puhallo și Böhm Ermolli pătrunzând spre sud dela Psemislu, au aruncat pe dușman peste linia Blonia. Altfel situația e neschimbată.

Spre Italia: La granița tiroleză și carințiană, pe ici-colea, trupe mai mici, mai ales vânători au trecut granița, de unde focul nostru i-a întors îndată.

Budapesta, 25 Maiu. Biroul de presă ne vestește:

Peste 30 de ani aliați cu armata noastră, ne atacă acum armata italiană în spate. Dela începutul războiului european s'a pregătit Italia pentru a se înarma contra noastră, a luat măsuri militare în Venetia și în ținuturile dela granița noastră, cari de loc nu se puteau uni cu tovarășia noastră de aliați. Această purtare ne-a înșufolat îngrijorări serioase. Gândul că Italia, uitându-și de cinste, ar putea trece în tabăra dușmanilor noștri, nu ne mai părăsea. Când pe urmă în primăvară am văzut tot mai limpede, că Italienii pregătesc un atac trădător împotriva armatelor noastre ce luptă în contra Rușilor, și adună trupe la granița noastră, ne-am hotărât și noi să luăm astfel de măsuri, ca să putem întâmpina atacul Italiei. Granița spre Italia a fost deci pregătită, ca teren pentru un războiu, ce va fi cu putință.

Cu toate acestea lupta împotriva Rușilor a fost urmată cu toată puterea și încă în luna aceasta am putut secera marea învingere din Galiția.

Acum, când tradarea rușinoasă a fostului nostru tovarăș, e fapt împlinit, vor ști trupele învingătoare ale Germaniei și Austro-Ungariei să întâmpine și pe cel mai ticălos dintre toți dușmanii.

Atacul nostru asupra țărmlui italian.

Budapesta, 26 Maiu. Un raport oficial foarte amănunțit spune că lupta a fost mai înverșunată în fața Venetiei. Vaporul nostru »Scharfschütze (care nimiceste vasele) a pătruns mai adânc și dete luptă cu un tranșeu. Cruciașătorul »Novara“ și torpilorul »80“ veniră în ajutor. Cel din urmă fu lovit tocmai în mijloc. În stârșit șanțul împreună cu o casarmă fu dărâmat. Locotenentul de marină Persich și 4 oameni sunt morți, 4 greu răniți și câțiva mai ușor. Pierderile dușmanului sunt de 10 ori mai mari. Pagubele din Ancona au fost foarte mari. Vasul de războiu »Helgoland“ a scufundat un vapor italian, scăpând 30 oameni; între ei și pe comandantul.

Rotterdam, 26 Maiu. Un raport din Roma recunoaște, că flota austro-ungară și mașinile de sburat au atacat țărmlul italian, mai ales Ancona și Barletta.

Pe frontul anglo-franco-ruso-german.

Berlin 19 Maiu. Pe câmpul de operații dela vest: Spre nord dela Ypern Francezii și Negri ne-au atacat pozițiile din ostul canalului.

Lupta ține încă. Un atac pe care Englezii l'au îndreptat s'ara târziu în contra noastră spre sud dela Neuvechepelle, în regiunea Laquinquerne, s'a izbit de focul nostru. La Fresnay spre nord-ost dela Arras, am împuşcat un aviator francez. În pădurile dela Ailly am zădărnicit un nou atac de al Francezilor suferind duşmanul pierderi foarte mari; aici am făcut şi câţiva prizonieri.

Pe câmpul de operaţii dela ost: Lângă Sawle au avut loc câteva ciocniri mai mărunte. Ofensiva noastră dela Dubisa ne-a adus 1500 de prizonieri. I-am alungat pe Ruşi spre ost dela Milosajrie şi Zemigola asvârlindu-i pe te râu. Mai departe, spre sud, ține încă lupta Rămăşişele trupelor ruseşti bătute spre sud dela Njemen își continuă refugiarea spre Kovno.

Pe teatrul sudostic: Situația trupelor germane e neschimbafă. Spre ost dela Jaroslau am dat printre prizonierii luați dela Ruşi de soldați, cari nu erau înarmați cu puști, ci cu măciuci de stejar. Trupele lui Mackensen precum și celelalte trupe ale noastre, cari luptă în șirul aliaților au făcut începând din 1 Maiu 104 de mii de prizonieri capturând 72 de tunuri, precum și 253 de mitralieze.

Berlin, 24 Maiu. În ținutul Sawle am atacat aripa nordică a Rușilor și am bătut o. Am luat 1600 prizonieri și 7 mitralieze. Atacurile duşmanului de peste noapte au dat greș. Lângă Dubissa atacurile grele ale Rușilor îndreptate împotriva liniei Misiuni-Zemipola au fost respinse. Am luat 1000 prizonieri. Tot așa nu a avut nici o reușită atacul duşman făcut noaptea spre nord de Pilzviski.

Berlin, 25 Maiu. Mai multe atacuri de ale Englezilor între Neuwechepelle, și Givenchy ca și atacurile franceze de pe înălțimile Loretto, la Ablani și spre nord și sud de Neuwile, au fost respinse cu pierderi grele pentru dușmani, făcând noi 150 prizonieri. Între Meusa și Mosella mai ține lupta de artilerie. În pădurea Pretre Francezii au suferit pierderi făcând încercări nouă împotriva noastră. Incolo nimic nou mai de seamă.

Rotterdam, 25 Maiu. Italia a poruncit să se depărtați din Roma și miniștrii germani și austro-ungari de pe lângă Papa. Acesta, cum se știe, are curte deosebită, la care fiecare stat își are trimisul său. De aceea Papa va protesta împotriva acestei măsuri.

Generalul Cadorna comandantul armatei Italiene.

Șeful statului major italian, generalul Cadorna a plecat cu ajutorul său generalul Porro în cartierul general. La gară l-a salutat ministrul prezident Sallandra și o mulțime numeroasă.

Submarine austro-ungare în Mediterană.

Luzano, 22 Maiu. «Corriere dela Sera» vestește din Syracuse: De oarece s'a anunțat că sunt mai multe submarine austro-ungare în Marea Mediterană, s'a prezentat de câteva zile în Mediterana o flotă franceză de torpiloare franceze, cari au fost Sâmbătă câteva ore în portul Augusta.

«Corriere dela Sera» află din Atena: Vaporul »Torino« a întâlnit în strâmtoarea Otranto un submarin de naționalitate necunoscută, care prin semne luminoase i-a dat ordinul să se oprească. Căpitanul s'a oprit și submarinul a cerut dela o depărtare de 300 metri să i se arate destinațiunea și naționalitatea vaporului și apoi i-a dat drumul nevătămat.

Prințul Ghica la ministrul de externe al Italiei.

Din Geneva se vestește: Ministrul de externe Sonnino a primit într-o lungă audiență pe ministrul României la Roma prințul Ghica.

Demonstrații în Viena.

Vineri și Sâmbătă au fost însufleșite demonstrații patriotice în Viena, înaintea ministeriului de război și a consulatului german. Mulțimea purta chipul regelui nostru și trecea pe străzi cântând cântece naționale și strigând „să trăiască“ la adresa capetelor încoronate, cari sunt în alianță cu noi.

Cărtea verde a Italiei.

Guvernul italian a scos o carte cu păreții verzi, pe care a prezentat-o parlamentului italian, voind să arete deputaților, că Italia a fost silită să declare războiul Austro-Ungariei. Ministeriul nostru va răspunde prin o carte Roșie, în care va combate spusele greșite ale guvernului italian.

Neînțelegeri între România și Rusia.

„Pesti Hirlop“, scrie cu data de 22 Maiu următoarele vești din București. O persoană însemnată dintre diplomații ruși, cătră care s'a adresat un gazetar, spre a-l întreba despre pertractările ce se fac între România și Italia, a răspuns foarte nelămurit despre putința unei conlucrări a acestor două state.

Declarațiile diplomatului le putem cuprinde în următoarele.

Cererile României sunt prea mari. *Așa de pilă Rusia nu poate nici decum să trateze cu România asupra Bucovinei*

Rusia a pierdut în luptele purtate pentru acest ținut vicața la zeci de mii de oameni, mărind cu noi valuri de sânge apa Prutului și a Siretului. Ar fi o jertfire de sine a se lăsa din partea Rusiei de acest ținut. *Rusia nu poate să se despartă de Bucovina.*

Aici gazetarul îndrăzni să facă observația, că în starea de acum Rușii nu sunt stăpâni pe acest ținut, deoarece sunt în retragere pe întreaga linie de foc, și că România venindu-le în ajutor ar fi vrednică de-o răsplată mai mare.

Chiar și organul cel mai de seamă al prietenilor Rușiei «Dimineața», care de la începutul războiului într-una grăbește intrarea în acțiune a României, arată neînțelegerile ivite între Ruși și Români *Gazeta lui C. Miile se supără, deoarece Rusia vrea să silească cu puterea pe Români, de-a intra în război.*

După ce »Dimineața« printre șire stabilește adevărul, că Rusia vrea s'o înșele pe România, scrie următoarele: „Rușii nu numai că nu vreau să ne împlinescă cererile noastre, ci în zilele trecute au făcut o încercare pe care n'o putem primi. *Rusia întrebuințează față de noi fel de fel de mijloace ca să ne constrângă.* Putem stabili, că Rusia înainte cu câteva zile a rugat pe Englezi și pe Francezi să primească o notă, prin care să-i îndemne pe Români, de-a da pe față ce gânduri au și pentru ultima oară să-i silească a intra în luptă. Chiar și Anglia și Franța a găsit de necuviincios acest pas al Rusiei. Cu toate acestea, deși într-o formă mai puțin aspră, totuși și ele s'au alăturat la nota Rusiei“.

După aceste »Dimineața« amintește încercarea fostului ministru francez din Marocco, Renault, pentru ca să delătoreze neînțelegerile dintre Rusia și România, și-apoi încheie articolul său cu litere grase în felul următor: „*aceasta e starea de acum.* Ne ținem de datorință să luminăm despre aceasta publicul cetiter. Am ajuns într-o stare foarte grea. În clipa de față nu ne putem face o judecată hotărâtă. Dar starea lucrurilor este într'adevăr aceasta. Să nădăjduim, că se va mai îmbunătăți însă.“

O acțiune diplomatică a României. »Gazeta Transilvaniei« din Brașov scrie: Unele ziare bucureștene între cari »Dimineața« aduc știrea că între România și Puterile triplei înțelegeri sunt în curgere tratative diplomatice cu privire la revendicările Româ-

niei. În același timp ar fi în curgere și o acțiune diplomatică la Sofia, pentru a obține o înțelegere deplină între România și Bulgaria.

Ce mi-a povestit un soldat.

Un infanterist pășește repede alături de mine. Este mărunț are mâinile înroșite de vântul înghețat, fumează, mișcările îi sunt repezi și vorba scurtă.

— Mă întrebi ce-a fost mai groaznic, din câte am simțit?... Să nu-i crezi pe aceia care vorbesc de curajul oamenilor. Toți avem curaj și toți avem teamă. Germanii de asemeni. Așa-i făcut omul. Și la urma urmei nu-i vorba să n'ai frică de nimic; trebuie să-ți spui odată pentru totdeauna că nu-i timpul să te gândești la tine. Așa, ești ușurat... Dar ori cât te ai obicinui cu războiul sunt unele lucruri care te izbesc și pe care nu le mai poți uita niciodată. De ce tocmai astea îți rămân înfipite în memorie? Nu știu, totul este îngrozitor și n'ar trebui uitat nimic.

Omul acesta cu fața palidă și fără înfățișare deosebită este de opt luni în război. S'a bătut în Alsacia, apoi pe Yser; acum viețuește în șanțurile de pe Aisne. Stă îngropat în pământul umed. Nu se plânge și, dacă i se întâmplă câteodată, este numai atunci când îi lipsește tutunul.

— Intâia oară, a fost aproape de Than, la începutul războiului. Ajungem într'un sat: sergentul cu vreo cinsprezece oameni. Vedem ziduri arse, case în ruină, fum negru. Străzile erau deșerte. Deodată, în apropiere de biserică, îi zărim pe germani. Erau vre-o zece; o patulă de uhlanii fără cai. Ne-am repezit cu baioneta. Înaintea mea era un flacău din satul meu; brutar de meserie. L'am văzut ridicând brațul și isbind pe un german; un băiat tânăr fără mustață; purta coif ascuțit și tunica cenușie. Lovitura a fost atât de zdravănă, în cât flacăul deși trăgea din răspuțeri, nu-și mai putea scoate baioneta. Baioneta rămăsese implantată în pieptul băiatului și patul puștii descriese un arc de cerc, urmând căderii corpului. Nici acum nu pot uita mișcarea asta.

Tace și, înfrigurat, își strânge tunica și aprinde apoi o țigare. La dreapta, în dosul unui pădurici de tei, tunurile bubuie. Nu le aud.

— A doua oară a fost în Flandra. Pionierii au făcut să sară în aer un pod, din care n'au mai rămas decât stâlpii. Yserul are cursul foarte repede, mai ales când se revarsă. În jurul stâlpilor apa adâncă se asvârliă cu furie și spume galbuie țâșniau în cascadă. Cadavrele germanilor coborau legănate în josul apei; apoi, când vreunul ajungea în dreptul stâlpilor, știi ce se întâmpla? Se înălța deodată, drept cași când ar fi fost viu. Da, se ridică acolo, în mijlocul Yserului. Era negru și, deși știam foarte bine că nu-i decât un cadavru, nu ne venea să credem. Asta, n'am s'o uit cât oi mai fi

Țigărea i se stinse încă odată. În depărtare, ceasul unei biserici bate încet. Vântul suflă, câmpiile sunt deșerte. Tovarășul meu tace.

— A treia oară, a fost de curând. Știi că, în tranșee ne îngropăm morții aproape de noi. N'avem cum să-i păstrăm; le scurmăm repede o groapă și-i acoperim cu pământ. Într-o zi germanii s'au apucat să ne stropească tranșea și cu atâta îndemănare încât șrapnele explodau tocmai deasupra capetelor noastre. Sergentul a fost ucis și doi soldați au căpătat răni grave. Cu astea, erau obișnuți. Dar iată că, o dinamită explodează deasupra unui mormânt, scurmă pământul și împrăstie bucăți de cadavre în descompunere... Le văd și acum.. Asta a fost al treilea caz.

Ziua se stinge; se 'ntunecă. În curând se vor aprinde stelele. Deasupra tranșeelor se va întinde Calea Laptelui, și gănușa va urca scânteietoare. Tăcerea cerului este solemnă. Este pacea vecinică, liniștea binecuvântată. Dar pământul ne răspunde și el prin tăcere. Tunul bătăie mai sgomotos, tușișele se scutură mai puternic. În întuneric se-aprind un foc și flacăra roșiatică se înalță către cer; luminele strălucesc triste.

Soldatul meu, merge alături de mine. Tace — nu mai are nimic de povestit. La ce se gândește? La satul din depărtare? La o porție suplimentară de pâine? La tutun? Sau în fața ochilor lui cadavrele germane se ridică mereu în mijlocul valurilor spumoase ale Yserului? Vede mormântul profanat? Sau patul puștii?

Nu-i mai pot urmări gândurile, Vreau să-i uit povestirea. Vreau s'o uit, pentru că mi-e teamă de mine însumi. Să uit, pentru că ar fi peste puterile mele, dacă ar fi să-mi aduc mereu aminte. Să uit, și întorcându-mă la mine, să adorm adânc. Să dorm — în timp ce alții veghează în tranșeele înghețate.

Știrile Săptămânii.

Sibiu, 27 Maiu n.

† **Dr. Dionisie Stoica** O gazetă ne aduce tristă știre, că între vitejii noștri, cari și-au pierdut viața pe câmpul de luptă, se găsește și vrednicul director de bancă din Bihor Dr. Dionisie Stoica. Foata noastră jelește în persoana acestui neuitat prieten al poporului, un om învățat, un om de inimă și un însuflețit luptător pentru drepturile noastre.

Ca student la universitatea din Budapesta, el a fost unul din întemeiatorii cunoscutei reviste »Luceafărul«, care s'a tipărit în timpul din urmă la Sibiu. Apoi a scris la »Lupta« din Budapesta și după aceea trecu ca redactor la Gazeta din Șimleul-Silvaniei. Pe paginile acestei gazete a aruncat el semnețe de lumină în acel coif din țara noastră, care gemea mai mult sub greutatea întunecului. Tot neobostului său zel de muncă i se datoresc două cărți, una despre poetul Vlahuță, iar alta despre trecutul și starea de astăzi a Românilor din Sălajtu.

Cu Dr. Dionisie Stoica trece la cele veșnice, în floarea vitezii, încă unul din acei tineri, cari conduși de dragoste pentru popor, au prins condeiul în mână și au apărat drepturile lui. Pentru ostentelile sale, noi îi vom rămânea recu-

noscători și împreună cu cel ce l-au cunoscut vom vărsa o lacrimă, ca prinos de aducere aminte.

Capii bisericii noastre și împrumutul de războiu. Mitropolitul Meșianu, mitropolitul Mihali de Apșa, Episcopul Aradului Ioan Pap și Episcopul Orășii Mari, dr. Demetru Radu, au adresat cu toții circulari preoțimeii noastre, arătând avantajile materiale pe cari le oferă împrumutul de războiu, și apelează la cler și popor ca și de astădată să facă jertfa cerută de patrie, subscriind fiecare după puterile sale sume pentru al doilea împrumut de războiu.

Viena, de două ori pe săptămână fără carne. Dela 18 Maiu, printr'o măsură a guvernului, va fi interzisă vânzarea cărnei la Viena, Marți și Vineri. Totodată și cafenelele și birturile nu vor oferi consumatorilor în aceste două zile carne, ci mâncări vegetariene obișnuind astfel populația la cruțarea cărnei.

Noua linie a tranvaiului Sibian. Sâmbătă, în 15 Maiu, s'a dat circulațiunii o nouă linie a tranvaiului electric din Sibiu. Linia aceasta este construită dela cimiterul central, dealungul păduriceii de stejari, până la restaurantul nou din Dumbravă. Un bilet dela gară (sau dela piața lemnului) până în dumbravă costă 20 fileri.

Cum a murit Vanderbilt. Ziarul »Corriere dela Sera« află din Londra:

»Miliardarul american Vanderbilt a murit în mod eroic cu prilejul scufundării »Lusitaniei«. Mai înainte de a pieri, el a salvat mulți copii și femei, O doamnă din Canada dădu un tribut prețios eroismului desfășurat de Vanderbilt în sfertul de ceas, care premerse scufundarea »Lusitaniei«.

Numele lui Vanderbilt — spune doamna — va fi amintit nu numai ca al unui miliardar și om de lume, dar și ca al unui erou, căruia mulți copii și multe femei datoresc viața.

În timp ce moartea se apropia, el dădea dovadă de un curaj și iubire de aproape ce nu se pot descrie prin cuvinte. Pironit în fața saloanelui cu palmieri, el privea cu ochii mișcați spectacolul induioșător, disperat și groaznic în acelaș timp. El ordonă camerierului său să aducă câți copii vagăși și să-i aducă la el. Omul său de serviciu se supuse și pe măsură ce i se aduceau copii, miliardarul îi scobora în bărci, unul câte unul. Când nu mai putu găsi copii, alergă în ajutorul femeilor și salva atâtea cât putu. În toată acțiunea sa fu asistat de voinicul său servitor și ambii lucrară la scăparea semenilor lor, până se scufundară cu vasul.

Vanderbilt își încinsese un colac de salvare, dar nefiind bine prins, el se desfăcu și astfel miliardarul se pierdu în valuri. Șeful electrician al vasului »Lusitania«, George Hutchinson, povestește ca a văzut pe Vanderbilt cum se lupta cu valurile, încercând să-și prindă cingătoarea, pe care i-o furase apa. Electricianul se apropie de el pentru a-l ajuta. »Sunt Vanderbilt« îi strigă disperat miliardarul, Hutchinson făcu mari eforturi pentru a-l susține la suprafață, dar un val îl separă de el și-l înghiți.

Dor și jale. A apărut: »Dor și jale«. Cântecce din războiu (1914—1915). Cu o prefață de Dr. Ioan Urban Jarnik profesor de universitatea din Praga, Prețul 1 cor. plus porto 5 fil., 20. în epistolă și 45 fil. recomandat — Doritorii să se adreseze la Tipografia »Carmen« în Cluj.

Asigurări contra pagubelor de grindină. De bună seamă că nici odată până acum nu a fost o mai mare trebuință ca oamenii noștri să-și asigure producțiile câmpului (grâu, orz,

ovăs, cucuruz), viile și celelalte contra pagubelor de grindină (ghiață) ca astăzi.

Azi lucrarea pământului, cultivarea viilor etc., în urma lipsei de puteri de nuncă, sunt cu mult mai anevoioase. De aceea, și din cauza ștărilor excepționale în cari ne găsim, produsele pământului sunt și vor rămânea cu mult mai scumpe ca în trecut. Prin urmare și paguba ce le-ar putea ajunge prin grindină (ghiață) este îndoită, ba și întreită ca până acum. Oamenii noștri deci au datorință să caute a se pune la adăpostul pagubelor, ce iar putea ajunga și să se asigure din vreme.

Dar dacă prețul bucatelor etc., azi e mai urcat, premiile de asigurare contra grindinei sunt aceleași ca în trecut. Pentru un premiu minimal se pot asigura valori foarte însemnate.

Nu avem cuvinte îndeajuns să indemnăm oamenii noștri să nu întârzie a se asigura. Peoții și intelectualii noștri să nu întrelase a lumina și sfătui poporul în această privință.

Toți să se adreseze cu încredere la Banca generală de asigurare (cea românească) din Sibiu ori la agenturile ei principale, cum și la orice bancă românească, de unde vor primi oferte și informațiuni.

Programa serbărei naționale de 10 Maiu 1915. Monitorul Oficial publică următoarea programă: 1. În revăsatul zorilor, 21 tunuri vor anunța Capitalei solemnitatea zilei. 2. La ora 10 dimineața, se va oficia la Mitropolie un serviciu religios, în prezența Maiestăților Lor Regelui și Reginei și Alteței Sale Regale Prințului moștenitor și a familiei regale înconjurați de Curțile Regală și Princiară.

Vor fi de față la acest serviciu religios: Președintele consiliului de ministrii, președinții, vicepreședinții, birourile corpurilor legiuitoare, senatorii, și deputați. Înaltele Curții de Casație și de conturi, membrul consiliului superior de agricultură, corpul profesoral universitar, Curțile și tribunalele, primarul Capitalei cu consiliul comunal, Camera de comerț și Înalții funcționari ai statului. 3. Armata va fi așezată pe strade și pieși între Palat și Mitropolie, precum și între Palat și piața Victoriei. 4. Pornirea dela Palatul regal din București a Maiestății Lor, împreună cu Altețele Lor Regale, spre a asista la serviciul religios, se va anunța prin 101 tunuri. 5. La orele 11 și jumătate dimineața M. Sa Regale va primi defilarea pe Piața Victoriei. 6. Dela orele 8 seara, muzicele militare vor cânta în grădinile și piețele publice. 7. Registrele de înscriere la Maiestățile Lor vor fi deschise la Palatul din Capitală. 8. În această zi, la orele 10 și jumătate dimineața, se va oficia un serviciu religios în toate comunele urbane și rurale din țară, la care vor asista autoritățile locale.

Lista prizonierilor din Przemysl. Se anunță din Viena: Mercuri a sosit la ministerul de războiu, dela Crucea roșie rusească din Petrograd o parte din lista prizonierilor făcuți de Ruși în Przemysl. Lista sosită cuprinde numele a 2400 ofițeri, cu note despre cei bolnavi. Locul unde se găsesc prizonierii nu se spune în listă. Lista va fi publicată ca adaus la cea mai apropiată listă de perdere.

Material german sanitar pentru România. Cetim în »L'Independence Roum iné«: Ministrul nostru de războiu a cumpărat de curând o cantitate de material sanitar la Berlin. Guvernul german a permis exportul și guvernul austro-ungar a încredințat trecerea unei cantități de 20 vagoane din acest material. Aflăm că aceste 20 de vagoane au și sosit la București de câteva zile.

Distincția regimentului maramurășan. În adunarea comisiei administrative a comitatului Maramurăș, comitele suprem Nyegle Lász-

16 a anunțat, că Maiestatea Sa a împărțit regimentului 85 cea mai înaltă recunoștință. Comitele a propus, ca eroismul regimentului să se însemneze și în protocolul ședințelor. Moțiunea aceasta a fost primită cu multă înflăcărare și de vicarul român Titus Bud. Regimentul amintit se compune în parte însemnată și din români.

S'a pierdut o bivoliță de 12 ani, c'eam golașe, semnul nu se cunoaște bine. Cine o va afla să se adreseze lui Coman Bratu Poplăka 437.

O zi de serbătoare a românilor din Viena. De când s'a mărit numărul românilor din Viena atât de însemnat, prin venirea bravelor ostași ai noștri s'a schimbat și concepția convenițiilor. Publicul ce-l are Clubul Român la convențiile obicinuite este cum nu s'a mai pomenit prin Viena. Așa și la convenirea care a avut loc la ziua Înălțării Domnului, sala destul de vastă dela restaurantul „Marhold“ în cercul I. a fost țixită de soldați, cu toate că veniseră numai suboficieri în majoritate dacă nu peste tot numai învățători, cari vor duce în centrele D-lor impresii și învățături, cari li s'au întipărit adânc în inimă.

DI. Președinte Ilie Radu, arhivar la consulatul general român, a avut ocaziune în frumoasa cuvântare de deschidere să salute o serie de oazepeți, între cari și P. C. Sa egumen al mănăstirii Bodrog DI Arhimandrit Augustin Hamsea, cu glas ridicat dă apoi cetire răspunsului I. P. S. Sa'e D-lui Mitropolit Ioan Meșianu, la omăgiul Clubului adresat I. P. S. Sale cu prilejul jubileului de 40 de ani de arhipăstorie, părinteștiile cuvinte ale I. P. Sale au fost acoperite de lungi urale.

DI. General Alexandru Lupu rostește apoi o cuvântare însemnată, care va rămânea pe veci întipărită în inima aceloră, cari au avut fericirea să fie de față. Deosebit de mișcător a fost pasajul în care DI General zice: „soldați din regimentul 64, cu moșii voștri am fost la Königgrätz, cu părinții voștri în Bosnia, și cu voi mi s'a dat să fiu când a treia generație este chemată la jertfa sângelui pentru tron și patrie. Momentul acesta când îmi ridic paharul în cinstea fostului meu regiment, pe care-l văd în viața mea a treia oră în foc, nu l'voiu uita nici când“.

În mijlocul unei însuflețiri, ce nu se poate descrie, se desprind acordurile unui cor de soldați, în frunte cu dl învățător Bucur, despre care nimeni nu știa. Este apoi invitat să vorbească dl Al. S. Iorga. A fost o problemă foarte grea, pe care a rezolvito, în mod virtuos dl Iorga când cu o scurtă introducere ne-a atras în mijlocul desbaterilor despre arta românească, etc. Dânsul au fost ascultat cu deosebită atențiune.

P. C. Sa dl Arhimandrit Hamsea răspunde d-lui Iorga într'o cuvântare, care au fost primită neîntrerupt, așa zicând cuvânt de cuvânt cu manifestări de simpatie. Prețioasele sfaturi părintești au intrat adânc în inima unui regiment întreg de apostoli, cari vor întoarea în cercul lor de activitate și ca mâne vor sămăna sămânța primită.

DI Dr. Lazar Popovici mulțumește apoi tuturor oaspeților, cari ne sunt atât de scumpi, căci sunt doar floarea și puterea neamului. Veți merge zice D-nului să aparăți patria și tronul, și D-zeu se vă aducă înapoi sănătoși, ca să vă luați și răsplata bine meritată, care nu va fi, căci nu e permis să fie mila, nici pe jumătate, precum nici noi nu cerem mai mult decât ni se compete.

În numele camarazilor mulțumește dl aspirant de oficer Petruș, iar dl învățător Bucur cânta minunat câteva doine românești, urmează „Pe al nostru stesg“ cântat de toții într'o în-

suflețire, cum de mult nu sa mai dat ocazie pe aicea. A fost o seară cum nu s'a mai pomenit în Viena.

În amintirea iubiților răposați Neconșolatele sucori *Victoria Ungureanu n. Papiu*, și *Matilda Papiu*, dăruesc întru vecinica odihnă asufletului mult iubitului lor părinte *Ioan Papiu*, fost paroh în *Veștem*, suma de 40 cor., din cari 20 cor. la fondul „Azilului-orfelinat“ al „Reuniunii române de înmormântare din Sibiu“, pentru adăpostirea orfanilor și a bătrânilor noștri scăpătați, iar 20 cor la „*Legatul Victor Petrișor*“ al fondului *Episcopul Nicolae Popa pentru ajutorarea copiilor săraci din Veștem, aplicați la meserii*, întemțiat de Reuniunea meseriașilor sibiieni. Pentru prinos, implorând mângăiere celor îndurerăți, aduce calde mulțumite, în numele Reuniunilor amintite, președintele lor: *Victor Tordășianu*.

Date statistice de acum. — Răspândirea religiunilor pe pământ. Religiunile se pot împărți în patru grupuri, cari se impart în mai multe părți.

Grupa primă formează treapta cea mai de jos religioasă, și revine numai la popoarele, cari stau pe o treaptă de cultură de tot jos fiind făcute simplu dintr'o închipuire cum că sufletul trăește după moarte, împreună cu o credință deșartă și cu frișă de duhuri. A doua grupă o formează Fetișismul, credința, că după moarte sufletul omului trăește pe pământ în altă formă. De aici, închinarea de animale și chiar de lucruri neînsuflețite. — Mijlocirea vorbi ii se face prin șamani sau vrăjitori. A treia grupă este Bramaismul, care se poate socoti o dezvoltare a Fetișismului. Acesta se apropie în multe prinițe de învățătura monoteistă (credința într'un Dumnezeu, fiindcă pe lângă alți mulți Zei, adorea în Brahma, fiindcă cea mai înaltă). Strâns înrudit cu acesta este Budismul (Budhismul), (învățătura lui Fo), care împarte omenimea în 4 părți, după cum cere Bramaismul și făgăduiește, că având viață desăvârșit curată, după moarte se pot ridica cu sufletul până la fiindă cea mai înaltă, la Buddha. Înrudite cu aceștia sunt învățăturile lui Confucius și Laotse, cum și aceia cari mărturisesc cultul străbunilor. A patra, cea mai perfectă grupă, o formează religiunile Monsteiste, cari recunosc de fiindă atotputernică un Dumnezeu, și în partea cea mai mare, învață, că sufletul trăește după moarte. De aceștia se țin: Creștinii, Mohamedanii și Izraeliții, cu deosebitele lor secte. Popoarele creștine, cu toate sectele lor, numără rotund 610 milioane, anume Catolici cam 284 mil; Protestanți 210 mil; Ortodoxi 110 mil. De Islam (Mohamedani) se țin cam 230 mil.; Izrael și suat preste 11 milioane. Politeiști (Brahmani, Budiști, Șinto, Confuciani Laoteiști etc., Mărturisitorii Fetișismului și Păgânii) sunt la 800 milioane.

Mărimea de pământ și mulțimea oamenilor din țările cari se bat. Dintre toate puterile pământului Britania mare, are stăpânirea sa, cel mai mare teritor. Împărăția britană — cu toate posesiunile sale — are o întindere de peste 30,372,246 km. Întreg pământul are 145,918,000 km.,¹⁾ ca pământ uscat, din care 20.81% cad pe Britania mare (Anglia): deci cam 1/5 (o cincime) din scoarța uscată a pământului. Numărul supușilor Angliei fac: 425,066.286 oameni, deci 1/4 (o pătrime) din locuitorii pământului sau 25.65%, Desimea populației este 144 oameni pe un km. pătrat.

După Britania mare urmează împărăția Rusiei. Are o întindere de 22,360,096 km. Din ținutul uscat al pământului nostru 15.30% sunt sub stăpânirea Rusiei. Acest teritor e de două ori mai mare decât întreagă Europa, decât împărăția chineză, decât Statele-Unite. Numă-

rul supușilor este 169,373.824 sau 10.22% din locuitorii pământului. Desimea locuitorilor este de 7.6. pe km. pătrat.

Franța — cu posesiunile sale — are o întindere de 114,216 km. sau 7.62% din întreg uscatul. Mai mare decât Europa, cam cât împărăția chineză. Numărul supușilor e 95,154,236, 5.74% din fiii pământului. Desimea populației este: 8.6.

Imperiul german — dimpreună cu posesiunile sale — are 3,448,809 km. pătrați, din întreg uscatul 2.36%. Numărul supușilor 77,208,555 sau 4.66 din fii pământului. Desimea populației este 22.4.

Teritoriul imperiului turcesc este: 1,794,980 km. din teritorul uscat al întregului pământ: 1.23%. Numărul supușilor 21,600,000, deci 1.31% din fiii pământului. Desimea populației: 12

Monarhia austro-ungară are un teritor de 676.615 km., din întreg uscatul 0.46%. Numărul locuitorilor 51 milioane 390.223, deci 3.10% din fii pământului. Desimea populației 76

Dtatele luptătoare folosesc și posesiunile lor pentru a se întări în materia de războiu, în hrană, munitie, oameni. Dacă la partea I. din puterile ce se bat adaugem și Belgia, Serbia, Muntenegru și Japonia, ca aliate ale Triplei-Întelegeri atunci vedem că teritoriul contrariilor noștri face 67,016,174 km. sau 45.93% din întreg pământul. Germania, imperiul turcesc, monarhia austro-ungară are un teritor de 5,920,404 km. sau 4.06% din uscat. Numărul supușilor popoarelor dușmane nouă face 789,219,228. sau 47.63% din fii pământului, pe când patria noastră și aliații săi au 150,198,778 sau 8.06% din fii pământului.

Prof. I. Bojoru.

Vanzarea făinei de pâne. Șeful poliției sibiene înștează, că în conformitate cu dispozițiile ministeriale, negustorii de făină și întreprinzătorii de morărit sunt în dreptăți să vârdă și făină nemestecată de pâne, dacă în acelaș timp se cumpără și cantitatea impusă de 70% făină de cucuruz.

Dela spitalul militar. A murit corporalul Stefan Derzei, dela regimentul de husari numărul 2, din comitatul Treiscaune, de 26 ani și a fost înmormântat Sâmbătă în 22 Maiu n. la orele 3 d. a. după ritul evanghelic-reformat din casa mortală a spitalului de garnizionă din loc.

Armata italiană. În caz de război armata italiană se compune din 12 corpuri de câte 38.000 de soldați și trei divizii de cavalerie. Fiecare corp are 24 baterii, de câte 4 tunuri. Formațiunile din prima linie dau un număr de 660.000 de oameni, din a doua linie 250.000, și din a treia linie 450.000 de oameni. Toate aceste trupe sunt recrutate din 19 contingente: 8 aparțin armatei active, 4 miliției mobile (Landwehr) 7 miliției teritoriale sau gloatelor. Șeful statului major este generalul Cadorna. — Flota italiană are astăzi cam 40.000 de oameni. Comanda flotei este încredințată ducelui Abruzziilor, care își are pavilionul pe vasul „Conte de Cavour“, aparținător escadrei.

Însuflețirea franceză pentru Italia. E de sine înțeles, că presa franceză se însuflețește până la delir în urma atitudinii italiene. Temps serbătorește înaltul patriotism al regelui, care nu s'a lăpădat de tradițiile casei domnitoare de Savoia și s'a pus în fruntea noului „risorgimento“. Journal des Debats salută cu mândrie Italia nouă, presa italiană și marii bărbați conducători. Matin stăruiește, ca Italia să nu întârzie nici un moment. Clemenceau glorifică pe Victor Emanuel ca pe un vrednic urmaș al moșului său „Re galantuomo“. Hervé declară, că nu se pot face reproșuri Italiei, care a șovăit așa de mult, până a trecut pe partea triplei întelegeri: Dacă ai fost treizeci de ani aliat cu cineva, nu este tocmai ușor să-i întorci spatele într'o singură zi...

Bioscopul Apollo de pe Piața Herman va reprezenta **Marcuri și Joi** în 26 și 27 Maiu n. 1915. Serată **Henny Porten**; La locul despărțirii, dramă socială, pătrunzătoare, în 3 acte. A-fără de aceasta un program de întregire.

Curiozități.

În războiul de față sunt nenumărate cazuri în care moartea pare că vrea să treacă cu vederea pe unii pe lângă care trece. Un ofițer, sub grămădirea de gloanțe și de șrapnele vede căzând alături de dânsul un tovarăș rănit. Se apleacă pentru ca să-l ajute, dar are deodată simțământul că i-a pătruns în gură un obiect tare cu care sta să se înecă; simte că-i lipsește răsufierea, se apleacă înainte și din gură îi cade în mână... un glonte, un glonte adevărat întreg... Moartea voise să-l atingă, dar nu să-l răpue. Un soldat în mijlocul luptei simți o lovitură puternică în ceasta dreaptă. Câteva ore în urmă deschizând... găsi un glonte strămbat. În... nu era decât o gaură mică de tot. Alt soldat desbrăcându-se găsi o găurică în tunică și un glonte în cismă. Cazul cel mai surprinzător s'a întâmplat într-o casă unde o duzină de soldați se strânseseră împrejurul unei mese și fumau, beau și povesteau cu toate că în depărtare bubuia tunurile. Societatea devenise foarte veselă, când iată vine un tunet îngrozitor, pare că toate bârnele se rup și că locuința se dărâmă. Un minut după aceea acoperișul se desface și un obuz cade în odaie. Se face o tăcere mortală. Un sergent, care a pus mâna pe o lampă, așteaptă pe ușa jumătate arsă ca să iasă toți. Nu departe de el, sub o bârnă care atârna amenințătoare, se află obuzul. El o fixează... acu... acu... are se explodeze... (Uineva îl apucă de braț și îl trage afară cu forța. Sergentul rămâne mut în mijlocul tovarășilor care se privesc încremeniți, că se văd încă în viață. Dar obuzul nu explodează. Sergentul stătu multă vreme în picioare, cu lampa în mână. Apoi, încremeneala îi trecu, zâmbi, dar părul i-se albise.

ECONOMIE

„Moare Joian!“ — „Moare Murgu!“ Dalac fulgerător.

În spre ziuă ploaia care ținuse de cu seară, conțeni și plugarilor le râdea sufletul de bucurie: ploaia asta cădea numai bine după prășia porumbului. Soarele răsări pe un cer senin. Din spre țarnă veniau uneori adieri de miresme tari, ar ciocărlile se scaldau în undele albastre ale înălțimilor și nu știu ce povești ciripiau plugarilor de pe pământ.

Dinu Militaru dădea o pană la sapă și tocmai se pregătea să se ducă în fundul grădinei, unde mai avea ea vre-o două prăjini de porumb

de prășit, când un băiat de vre-o 12 ani intră ca o furtună în curte, croi cu o nuia câinii ce săreau la el și se opri gâfâind lângă stăpânul lor.

— Ce-i, flăcăiaș?

— Ce să fie, neică Dinule?! A spus taica să lași toate la pământ și să dai fuga pân' la noi că moare Joian.

Joian — părechea lui Turturel — era un bou voinic și numai de doi viței, cumpărat chiar în primăvară.

— Bine, Enică? Uite acum viu.

Dinu lăsă toate baltă și porni. Când ajunsese unde fusese chemat, Joian abea mai putea răsufli de umflat ce era. Feciorul lui Simion Militaru clătină din cap către stăpânul bouului:

— I-ai dat drumu 'n trifoiul boieresc, dar te-a pedepsit Dumnezeu.

— El a scăpat, Dinule.

Militaru se dete lângă Joian și apăsă cu mâna pe deșert: era țifoae.

— Ce-i de făcut, Dinicule? Scapă-l, flăcăule, scapă-mi bouleanu' de jug, că de moare, îi vai de steaua mea!

Joian sta cu capul 'n jos și sufla iute și greu. Nu mai rumegă, avea botul cald și șira spinării puțin încovoiată. Dacă dai în el să se mișce, numai cu mare greu pornea din loc și după câțiva pași se opria iar.

Dinu stătu și-l privi câteva minute apoi se repezi la șira de paie și cât ai număra până la treizeci, răsuci o funie de pae și veni cu ea lângă Joian.

— Ține de capătu-ăsta, neică Marine!

Și dând un capăt al funiei de pae lui Marin, Dinu făcu un nod mai mare la jumătatea ei. Apoi ceru păcură și unse nodul. După aceea puse funia de pae cu nodul în gura lui Joian și o legă pe după coarne. Vita începu a mesteca spre a lepăda funia aceia din gură. Atunci Dinu își sumetea mânecele cămășii și începu a frământa cu pumnii deșertul stâng al lui Joian.

Și după ce-l frământă așa câțiva timp, se dădu la o parte și așteptă.

Așteptarea lui fu zadarnică: bouului îi era tot greu. Cei doi oameni se uitară unul la altul și nu-și spuseră nimic. Dar privirile lor erau pline de desnădejde. După câteva minute, Dinu zise:

— Dă gură la băeți s'aducă vreo două căldări de apă 'ncoace.

Băeții aduseră apa și Dinu o turnă pe Joian, apoi mai turnă încă vre-o patru-cinci căldări și iar se dete la o parte. Nici apa rece nu folosi vitei. Atunci ginerele preotului ceru niște cenușă și dădu câteva linguri de cenușă cu apă

pe gâtul lui Joian. Și iar mai așteptară câțiva timp.

Dar vita nu se ușura de loc. Din potrivă: Joian părea a se umfla și mai mult.

— Vai de măicuța mea! — se văită bietul Marin. O să-mi moară bunătatea de bou. Hai să-l tăem, Dinicule să nu moară mortăciune, măi băiatule.

Dinu nu răspunse nimic: clătină din cap în semn că nu vrea și fugi la gardul de trestie. Scoase din el o trestie, și tăie din ea o bucată căreia îi sparse nodul și o curăță bine pe dinăuntru ca pe-o țevă. Apoi se îndreptă spre Marin:

— Dacă n-ai așa nu scapă, atunci îi tăem beregata.

Și Dinu se dădu în peretea stângă a vitei și scoase cuțitul dela brâu. Apoi măsură dela șoldul stâng o palmă bună în spre stânga și cam în jos și se uită încă odată la Marin:

— Il înțep?

— Înțepă, Dinule, numai să-l scapi.

Feciorul lui Simion Militaru puse țevă de trestie între dinți și băgă cuțitul unde probu-laise el că trebuie să înțepă. Prin înțepătura făcută începu a forfoți și a fierbe răutatea dinăuntru. Cu mare greu izbuti să așeze țevă de trestie în rană și s'o ție. Căea se umflase pe bietul Joian, eșia acum șuerând cum ese aburul prin țevă de șuerat a unei mașini.

Și vita fu scăpată.

Lui Marin nu-i venia să-și creadă ochilor de bucurie și nu știa cum să mulțumească celui ce i-a făcut atât bine. Dar Dinu zise:

— Să chemi veterinarul, doctorul pentru vite, să coasă pielea la loc. Ai auzit? La asta nu mă bag eu.

Și luându-și ziua bună, Dinu Simion Militaru plecă.

După ce făcu câțiva pași, se opri, se gândi câteva clipe și se întoarse îndărăt.

— Dacă îți s'o mai întâmpla, ferească Dumnezeu, să îți se mai umfle vro o vită așa și n'ou fi eu pe aproape, ține minte, neică Marine: să nu te împingă păcatul să înțepi vita în partea dreaptă. Ai înțeles?

— Da' de ce Dinicule?

— Pentru c'ai ucide-o. Bărdăhanul rumegătoarelor cuprinde partea stângă. În dreapta sunt mațele.

— Bine, Dinule neică! Așa am să fac. Și să-ți dea Dumnezeu sănătate, că m-ai învățat și pe mine. Va urma.

C. Sandu-Aldea.

Din cauză de mobilizare să poate căpăta cu prețuri ieftine la

Ioan Oprea

în Szászseben, Strada Suseni Nr 8.

tot felul de lemne pentru rotărit precum: pentru cară, căruță și roțile de pluguri, din lemn de frasin, ulm, fag, mesteacăn, — spiță și obede de roate lucrate și nelucrate.

Sunt foarte recunoscător, deoarece

ochii de găină (bătăturile)

au dispărut cu desăvârșire după întrebuințarea balsamului Ria pentru bătăături.

Alfred Graf v. St. Viena.

Ria delăturează în curs de 3 zile bătăăturile, negoi, și pielea întărită. În caz contrar plătesc banii înapoi. Prețul 1 cor. 3 cutii 2 1/2 Cor. Riaverke Kaschau 1, Postfach 12 Ungarn.

Săpunul de lapte de crin Steckenpferd

al lui Bergmann & Co., Teschen a/Etbe

se bucură de cea mai mare simpatie și răspândire pretutindeni, mulțumită efectului său și de cel mai bun și recunoscut mijloc în contra pistruelor și de cel mai neînțeles întru susținerea unei îngrijiri raționale a pielii și a frumuseții.

Mii de scrisori de recunoștință stau la dispoziție! Premiat de mai multe ori! Fți precauți la cumpărare și să se observe apriat la marca „Steckenpferd“ și la firma deplină! Se poate căpăta (à 1 Kr.) în farmacii, drogerii și parfumerii etc. Asemenea se recomandă și probata cremă de crin „Manera“ (à 80 fill per tubă), care este de un efect minunat întru susținerea mânilor la dame în stare gingașe.

1659

MOBILE lucrate solid și conștientios ...

se pot comanda la

EMIL PETRUȚIU

Fabrică de mobile

SIBIIU — NAGYSZEBEN, AAAAA

str. Sării 37

Specialist în:

MOBILE DE TOT FELUL

pentru tineri nou căsătoriți, mobilări de hoteluri, vile, institute, cafenele și restaurațiuni

Telefon Nr. 47 cu legătură în comitatul întreg

Atelier propriu de tapiserie

Se lucrează după planuri artistice

Ludovic Ferencz

croitor de bărbați
SIBIIU, strada Cisnădiei Nr. 12
recomandă p. t. publicului
cele mai noue stofe de toamnă și iarnă în mare asortiment.

Noutățile

sosite chiar acum, **pentru haine de bărbați stofe indigene** din cari se execută după măsură cele mai moderne vestiminte precum: **Sacko, Jaquete și haine de salon**, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stofe pentru **pardisiuri și „Raglam”**, cari se află totdeauna în deposit bogat.

Asupra **reverenzilor** confecționate în atelierul meu, îmi permit a atrage deosebită atențiune a On. domni preoți și teologi absolvenți. — **În cazuri de urgență** confecționez un rând **complet de haine în timp de 24 ore.** — Uniforme pentru voluntari, cum și tot felul de articl de uniformă, după prescripție croitura cea mai nouă.

100 bucăți coase

garantate „Vlaicu” și cute (gresa, arceriu), se vând cu prețul de cumpărare la **Max Wenrich Vizakna.**

La acelaș:

Foite de țigaretă Abadie, Club, Le Houssard și chibrite, foarte ieftin, în mare.

O femeie

caută loc ca doică. — Adresa Ana Roșu, Reșinar Strada Cheii.

Publicațiune.

Comuna Oltalsósebes (Sebeșul de jos) esarândează în 6 Iunie 1915 la 4 ore d. a., în cancelaria comunală pe calea licitațiunei publice moara cu două petri.

Prețul strigării 1200. Cor. Vadiul 10%. Condițiunile se pot vedea în cancelaria comunală.

Oltalsósebes, în 24 Maiu 1915.

Primăria comunală.

O trăsură

cu areuri, care se poate întrebuința pentru ori și ce se vinde cu preț ieftin. **Fleischbank Sagasse 25.**

Vinuri se pot căpăta

din anul 1913, cu 80 fl. litra la **Andreas Müller Kiss-Salyk.**

Mape de vânzare.

Mapa Europei K 1,20
„ Rusiei cu Galiția „ 1,20
„ Franței cu Belgia „ 1,20
„ Țărilor balcanice „ 1,20
Se află de vânzare la

Administrația „Foil Poporului”

Pentru porto recomandat este a se adăuga 35 bani deosebit.

Cel mai vechiu și mai mare institut financiar românesc din Austro-Ungaria

„ALBINA”

institut de credit și de economii în Sibiiu

Filiale: Brașov, Bozoviciu, Elisabetopole,

Agenturi: Orșova, Sănmărtin, Sănmiclăușul-mare și Șeica-mare

Capital societar	K 6,000.000.—
Fonduri de rezervă și penziuni	„ 2,350.000.—
Portofel de cambii	„ 17,700.000.—
Imprumuturi ipotecare	„ 12,400.400.—
Depuneri spre fructificare	„ 24,500.000.—
Scrisuri fonciare în circulațiune	„ 10,000.000.—

Primește depuneri spre fructificare cu 5-5 1/2%
după terminul de abzicere, plătind însuși darea de interese

execută asemnări de bani la America și îngrijește încassări de **cecuri și asignațiuni** asupra oricărei pieși, mijlocește tot felul de **afaceri de bancă.** — Orice informațiuni se dau gratis și prompt atât de Centrala din Sibiiu, cât și de filialele și agenturile institutului.

Direcțiunea.

≡ Berea albă și neagră din ≡ Bereria dela Trei-Stejari

în SIBIIU

este foarte bună și gustoasă!

Această bere e căutată și se bea cu plăcere de toți cari cunosc, atât la orașe cât și la sate

Că berea noastră e foarte căutăată să poste veder și de acolo că cumpărătorii se înmulțesc mereu

IULIUS GRAVENHORST,

== curelar în Orăștie-Szászváros, ==

recomandă onoratalui public magazia sa bogată de tot felul de hamuri pentru cai

Brâne pentru mijloc, curele Boeskor, curele — „Hosen” (Hosenriemen), șea și tot soiul de unelte de călărit, ce se recer.

În afară de aceste sunt tot felul de articoli ce se țin aici cu prețuri cât se poate de ieftine. Se primesc comenzi și reparaturi, ce se vor face conștiincios, repede și foarte ieftin. Rog pe mușterii din afară, să binevoiască a trimite lucrul ce vreau să ni-l predea spre reparatură, cu posta sau cu trenul (gyorsáru), iar eu cu întoarcerea poștei îi voi împărtăși prețul reparaturei.

Cumpăr și vând tot felul de curea

Se primesc calfe și ucenici.

RENUMITELE

GHETE TURUL

CONDUC PRETUTINDENI

„TURUL”

Fabrică de ghetete societate pe acții în TIMIȘOARA.

Cea mai mare fabrică de ghetete în monarhie.

130 sucursale proprii.

Anual se fabrică:

900.000 părechi.

1200 muncitori și
împiegați.

Magazin sucursală: în ARAD, — Palatul Minorităților

bulevardul Andrássy Nr. 13.